

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VALSTYBINIO KELIŲ FONDO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“
PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA**

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
Teisingumo ministerijos 2025-10-09 išvada Nr. (1.6 Mr) 2T-1046	3. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybinio kelių fondo įstatymo 6 str. 1 d., pagal kurią „Fondo lėšų sąmatą pagal pajamų šaltinius ir išlaidų dydį šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti kartu su Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatymu tvirtina Seimas“, manome, kad Nuostatų 5.3 p. nurodyta informacija apie Fondo lėšas, kurios gali likti nepanaudotos einamaisiais metais, neturėtų atsispindėti Fondo lėšų sąmatos projekte. Todėl siūlytina tokią informaciją pateikti nebent kaip priedą prie nurodytos sąmatos, bet ne kaip jos sudėtinę dalį.	Neatsižvelgta. Informacija apie lėšų likutį (5.3 p.) yra esminė kontekstinė informacija, be kurios neįmanoma adekvačiai įvertinti 5.1 ir 5.2 papunkčiuose nurodytų atitinkamai pajamų ir išlaidų pagrįstumo. Jos iškėlimas į priedą dirbtinai sumažina šios informacijos svarbą ir pažeidžia finansinio skaidrumo principą, nes pagrindiniame sąmatos projekte pateikiamas vaizdas yra nepilnas. 5.3 papunktis „informacija apie lėšas, kurios gali likti nepanaudotos“ yra tiesiogiai susijęs su 5.1 papunkčiu „prognozuojamos Fondo pajamos“. Tai nėra „kita“ informacija – tai yra būtinas kintamasis pilnam pajamų ir išteklių vaizdui susidaryti. Todėl ši informacija logiškai ir finansiškai privalo būti pagrindiniame dokumente, o ne priede.
	5. Nuostatų 8.1.1 ir 8.1.3 p. atskirai išskiriami mokami ir nemokami krašto keliai. Pirmiausiai pastebėtina, kad tokios diferenciacijos Valstybinio kelių fondo įstatymo 3 str. 2 d. 1 p. nenustato, todėl reikėtų Projekto lydimojoje medžiagoje pagrindimo dėl tokio išskyrimo teisėtumo ir tikslingumo. Kita vertus, pastebėtina, kad tokie keliai galėtų būti įvardijami viename papunktyje (t. y. minėtus papunkčius apjungiant), atsisakant požymio „mokami“/„nemokami“, nes tai apimtų vis vien visus krašto kelius. Be to, pastebėtina, kad dangos būklės indeksų reikšmės Valstybinio kelių fondo įstatymo 3 str. 1 d. nustatomos visiems krašto keliams (3,5).	Neatsižvelgta. 8.1 p. išdėstytos veiklos nurodytos prioriteto tvarka. Būtent mokami valstybinės reikšmės krašto keliai Fondo lėšomis turėtų būti finansuojami pirmiausia, o neapmokestinti krašto keliai vėliau.
ILTE 2025-10-20 išvada Nr. SD-1958	Nacionalinis plėtros bankas ILTE yra finansų įstaiga, kuriai suteikta teisė vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą, t. y. finansinių paslaugų teikimą srityse, kurių plėtrą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu būtina skatinti, tačiau kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus. Pažymime, kad ILTE nėra kredito įstaiga, todėl	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatyme nėra nustatyta išimtinių nuostatų, kurios sudarytų pagrindą Nuostatuose nacionalinį plėtros banką Nuostatuose atskirai išskirti kaip subjektą, galintį suteikti paskolą Fondo valdytojui.

	<p>siekiant, kad Valstybinio kelių fondo valdytojas (toliau – Fondo valdytojas) Lietuvos Respublikos Valstybinio kelių fondo įstatyme nurodytų tikslų įgyvendinimui reikalingą finansavimą (paskolas) galėtų gauti ir iš ILTE, siūlome patikslinti nutarimo projekto 23 punktą ir numatyti galimybę Fondo valdytojui skolintis ne tik iš Lietuvos ar užsienio kredito įstaigų, bet ir iš ILTE. Toks pakeitimas sudarytų sąlygas užtikrinti platesnes Fondo finansavimo galimybes.</p> <p>Siūlome Valstybinio kelių fondo nuostatų projekto 23 punktą tikslinti taip: „23. Fondo valdytojas, siekdamas užtikrinti Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų tikslų finansavimo tęstinumą ir esant laikinam Fondo lėšų trūkumui, gali imti paskolas iš Lietuvos ar užsienio kredito įstaigų ir (ar) nacionalinio plėtros banko. Sprendimą dėl paskolos ėmimo, nurodydamas jos dydį, terminą ir tikslinę paskirtį, priima Fondo valdytojas, vadovaudamasis įstatais ir gavęs Finansų ministerijos pritarimą. Bendra per metus paimamų paskolų suma negali viršyti Fondo valdytojui, kaip valdžios sektoriaus subjektui, Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nustatyta tvarka patvirtinto metinio skolinimosi limitu. Apie priimtą sprendimą imti paskolą Fondo valdytojas per 5 darbo dienas raštu informuoja Susisiekimo ministeriją.“</p>	
<p>AB „Via Lietuva“ 2025-10-20 išvada Nr. 2-25-14479</p>	<p>2. Kelių fondo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Fondo valdytoja yra akcinė bendrovė „Via Lietuva“, kuriai pavesta valdyti Fondą, o Įstatymo 4 straipsnyje įtvirtintos Fondo valdytojos funkcijos, susijusios su Fondo administravimu, lėšų planavimu, jų paskirstymo projektų rengimu, informacijos teikimu ir kitų Fondo valdymo veiklų vykdymu. Įgyvendindama šias įstatyme nustatytas funkcijas ir uždavinius, Bendrovė patiria sąnaudas, kurios yra neatsiejamai susijusios su Fondo valdymu bei Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytų Fondo tikslų įgyvendinimu. Šios sąnaudos yra būtinos siekiant užtikrinti sklandų Fondo veikimą, efektyvų lėšų administravimą, atskaitomybę ir teisės aktuose nustatytų rezultatų pasiekimą. Todėl tikslinga Fondo nuostatuose aiškiai įtvirtinti nuostatą, kad Fondo lėšų sąmatoje turi būti numatytos ir Fondo valdytojos patiriamos sąnaudos, susijusios su Įstatymo 3</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Valstybinio kelių fondo įstatyme nėra numatyta finansuoti siūlomas veiklas.</p>

	<p>straipsnio 2 dalyje nustatytų tikslų įgyvendinimu ir Įstatymo 4 straipsnyje nustatytų funkcijų vykdymu, bei nustatyti, kad šių sąnaudų apskaičiavimo ir kompensavimo tvarką tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Tokia nuostata užtikrintų teisinį aiškumą, skaidrumą ir nuoseklų Fondo lėšų planavimą, kartu sudarydama sąlygas Fondo valdytojai veiksmingai vykdyti jai teisės aktais pavestas funkcijas. Atsižvelgiant į tai, Bendrovė siūlo papildyti Nuostatus 8.4, 8.5. ir 27 punktais ir juos išdėstyti taip:</p> <p>„8.4. pagal Įstatymo 4 straipsnio 5 punkte numatytą galimybę skolintis, turi būti numatyta informacija apie paimtų paskolų grąžinimą ir su jų aptarnavimu susijusias išlaidas;</p> <p>8.5. prognozuojamos Fondo valdytojo sąnaudos įgyvendinant Įstatymo 4 straipsnyje ir kituose teisės aktuose ar sutartyse įtvirtintas Fondo valdytojos funkcijas. Į šias sąnaudas įtraukiamos tiesioginės ir netiesioginės Fondo valdymo, administravimo, planavimo, priežiūros, atskaitomybės, finansinės apskaitos, informacinių technologijų, personalo, konsultacinės, techninės, investicijų valdymo ir kitos būtinos sąnaudos, susijusios su Fondo valdytojos veikla valdant Fondą, įskaitant pagrįsto dydžio pelną.“</p> <p>„27. Fondo lėšos gali būti naudojamos siekiant padengti Fondo administravimo sąnaudas. Fondo valdytojos patiriamų sąnaudų apskaičiavimo, kompensavimo ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė atskiru nutarimu.“</p>	
Finansų ministerijos išvada	<p>5. Nuostatų projekto 9.1 ir 9.2 papunkčiuose nustatomi reikalavimai, kuriuos turi atitikti Fondo lėšomis finansuojami kelių objektai¹.</p> <p>5.1. Pirmiausia atkreiptinas dėmesys, kad nei Valstybinio kelių fondo įstatyme, nei Nuostatų projekte sąvoka „kelių objektai“ nėra apibrėžta, todėl neaišku, kokius konkrečiai objektus šis terminas apima, taip pat kokie dokumentai turi būti rengiami ir kas yra atsakingas už jų parengimą. Mūsų vertinimu, kelias (kelio</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Į 5.1 p. pastabą atsižvelgta: sąvokos „kelių objektas“ atsisakyta, nes Valstybinio kelių fondo įstatyme vartojama sąvoka „kelių projektas“.</p> <p>Į 5.2 p. pastabą neatsižvelgta: Strateginio valdymo metodikos 136.1–136.6 papunkčiuose nustatyti minimalūs bendrieji projektų atrankos kriterijai. Atkreipiame dėmesį, kad pagal Nuostatų projektą kelių projektai jau yra atrinkti, vadovaujantis su kelių projektais susijusiais atrankos kriterijais (kelių būklė, eismo intensyvumas, socialinė</p>

¹ Turi įgyvendinti Vyriausybės programą ir Susisiekimo ministerijos patvirtintus strateginius dokumentus ir planus (9.1 Nuostatų projekto papunktis); turi būti įtraukti į Fondo valdytojo patvirtintas valstybinės reikšmės kelių prioritetines eiles (9.2 Nuostatų projekto papunktis).

<p>objektas) ir jo statiniai gali atitikti arba neatitikti jiems nustatytų techninių reikalavimų.</p> <p>Valstybinio kelių fondo įstatymo 4 straipsnyje nustatyta Fondo valdytojo veikla, kurios vykdymo tvarka privalo būti apibrėžta Fondo nuostatuose. Įstatymo 4 straipsnio 1 punkte nurodyta, kad Fondo valdytojas sudaro su fiziniais ir juridiniais asmenimis valstybinės reikšmės kelių atkūrimo (rekonstrukcijos, kapitalinio remonto), pritaikymo valstybės gynybiniais pajėgumams ir civilinei saugai stiprinti, aplinkkelių tiesimo projektų (toliau – kelių projektas) ir jų įgyvendinimo sutartis ir pagal šias sutartis su šiais asmenimis atsiskaito. Įstatyme yra aiškiai apibrėžta, kad turi būti parengti <...> projektai. Strateginio valdymo metodikos (toliau – SVM) 140.5 papunktyje nurodyti atvejai, kai, vadovaujantis investicijų projektų rengimo metodika, patvirtinta viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu, turi būti parengtas investicijų projektas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlytina Nuostatų projekto 9 ir kituose punktuose atsisakyti sąvokos „kelių objektai“ ir vartoti sąvoką „projektai“ ar „kelių projektai“ ir aiškiai apibrėžti šių dokumentų turinį, rengimo tvarką ir nustatyti dokumentų rengimo terminus.</p> <p>5.2. Nuostatų projekto 9.1 papunktyje nustatytas reikalavimas, kad „kelių objektai“ turi įgyvendinti Vyriausybės programą ir Susisiekimo ministerijos patvirtintus strateginius dokumentus bei planus, yra pernelyg abstraktus ir neužtikrina aiškių kriterijų, pagal kuriuos būtų galima objektyviai įvertinti atitiktį. Atkreipiame dėmesį, kad SVM 136.1–136.6 papunkčiuose yra nustatyti minimalūs bendrieji projektų atrankos kriterijai, kuriuos turi atitikti projektai, taip pat gali būti nustatomi papildomi bendrieji ir specialieji atrankos kriterijai (žr. SVM 137–138 punktus).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti Nuostatų projekto 9.1 papunktį, nustatant konkrečius bei pamatuojamus reikalavimus projektams.</p> <p>5.3. Mūsų nuomone, Nuostatų projekte turėtų būti nustatyta prievolė Fondo valdytojui parengti dokumentą, kuriame būtų aiškiai apibrėžtas atskaitos taškas (esama padėtis), t. y. nurodyta,</p>	<p>ekonominė nauda ir kt.), sudarant prioritетines eiles. Reikalingas tik finansavimas ir kriterijus, pagal kurį bus sprendžiama, kuri iš jau patvirtintų prioritетinių eilių bus finansuojama iš Fondo lėšų pirmiausia. Į 5.3 p. pastabą neatsižvelgta: valstybinės reikšmės kelių būklės vertinimas jau atliekamas pagal AB „Via Lietuva“ patvirtintą Valstybinės reikšmės kelių dangos būklės vertinimo tvarkos aprašą. „Gerų kelių“ vertinimo kriterijai yra patvirtinti susisiekimo ministro ir ataskaita apie valstybinės reikšmės kelių būklę kiekvienais metais teikiama VĮ Turto bankui.</p> <p>Šiuo metu Valstybinės reikšmės kelių dangos būklės vertinimo tvarkos aprašo projektas derinamas su suinteresuotomis institucijomis ir iki 2026-01-01, įgyvendinant Valstybinio kelių fondo įstatymą, bus patvirtintas susisiekimo ministro įsakymu. Nuostatuose atskirai nurodyti dabartinę valstybinės reikšmės kelių dangos būklę nėra prasmės. Pažangos vertinimo tvarka nustatyta Valstybinio kelių fondo įstatyme 8 straipsnyje.</p>
--	--

	<p>koks procentas valstybinės reikšmės kelių su asfalto danga šiuo metu neatitinka Valstybinio kelių fondo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte nustatytų siektinų kelio dangos būklės indeksų reikšmių (atskirai pagal magistralinius, krašto ir rajoninius kelius). Taip pat Nuostatų projekte siūlytina nustatyti pažangos vertinimo tvarką, kurioje būtų nurodyta, kaip vertinami pokyčiai, tokie kaip kelių ilgio kitimai, kelių kategorijų pasikeitimai bei kiti tikslų pasiekimą lemiantys veiksniai.</p>	
	<p>6. Nuostatų projekto 11 punkte nustatyta, kad kiekvienam Valstybinio kelių fondo įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytam tikslui pasiekti priskirtų „kelių objektų“ sąrašą, išskiriant jau pradėtus (tęstinius) ir einamaisiais metais galinčius būti naujai pradėtus objektus, Fondo valdytojas turi patvirtinti, viešai paskelbti savo interneto svetainėje ir nuolat jį atnaujinti. Atsižvelgiant į tai, kad Fondo lėšų sąmatoje nurodytų išlaidų paskirstymo sąrašą tvirtina susisiekimo ministras (žr. Nuostatų projekto 12 punktą), kyla pagrįsta abejonė dėl Fondo valdytojo patvirtintų sąrašų teisinės galios ir jų santykio su susisiekimo ministro tvirtinamu sąrašu. Todėl siūlytina atitinkamai tikslinti Nuostatų projekto 11 punktą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Fondo lėšų sąmatoje nurodytų išlaidų paskirstymo sąrašą tvirtina susisiekimo ministras. Tačiau minėtame sąraše detalizuojamos veiklų (prioritetų) išlaidos, bet ne kelių projektų. Kitaip sąrašas būtų sudarytas iš šimtų kelių projektų, kurio tikslinimas, neįvykus pirkimams ar susiduriant su problemomis ir lėšų nepanaudojimu, būtų nuolat keičiamas vadovaujantis teisėkūros principais. Susisiekimo ministerijos nuomone, tokia detalizacija netikslinga, todėl palieka Fondo valdytojui laisvę pagal jo patvirtintas valstybinės reikšmės kelių prioritetines eiles atrinkti kelių projektus, finansuotinus pagal veiklas.</p>
	<p>10. Nuostatų projekto 18 punkte nustatyta, kad Fondo valdytojo sprendimai dėl Fondo lėšų panaudojimo turi būti priimami ir įforminami taip, kad būtų įmanoma atskirti, kuriomis lėšomis finansuojamas pasirinktas kelių objektas ir koks yra Fondo valdytojo bei Finansų ministerijos pervestų piniginių lėšų likutis. Atsižvelgiant į tai, kad Fondo lėšų sąmatoje nurodytų išlaidų paskirstymo sąrašą tvirtina Susisiekimo ministras, Fondo valdytojas turėtų įgyvendinti susisiekimo ministro sprendimus dėl lėšų paskirstymo, užtikrindamas, kad būtų galima atskirti finansuojamas lėšas ir jų likutį. Todėl siūlytina patikslinti Nuostatų projekto 18 punktą, atsisakant formuluotės „Fondo valdytojo sprendimai“ ir ją pakeisti į formuluotę, atitinkančią šį funkcijų pasiskirstymą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Fondo lėšų sąmatoje nurodytų išlaidų paskirstymo sąrašą tvirtina susisiekimo ministras. Tačiau minėtame sąraše detalizuojamos veiklų (prioritetų) išlaidos, bet ne kelių projektų. Kitaip sąrašas būtų sudarytas iš šimtų kelių projektų. Susisiekimo ministerijos nuomone, tokia detalizacija netikslinga, todėl palieka Fondo valdytojui laisvę pagal jo patvirtintas valstybinės reikšmės kelių prioritetines eiles atrinkti kelių projektus, finansuotinus pagal veiklas.</p>
	<p>11. Nuostatų projekto 20 punkte nustatyta, kad Fondo lėšų skyrimas konkrečiam „kelio objektui“ neriboja Fondo valdytojo galimybės to paties kelio objekto įgyvendinimą papildomai</p>	<p>Neatsižvelgta. KPPPFĮ 9 str. 1 d. 1 p. nustatyta, kad KPPP lėšos gali būti naudojamos valstybinės reikšmės keliams tiesi, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti.</p>

	finansuoti ir kitomis Fondui nepriskirtomis lėšomis. Tačiau nėra aišku, kokios lėšos nepriskirtinos Fondui. Atkreiptinas dėmesys, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo ir Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų planavimo ir naudojimo tvarką reglamentuoja atitinkami teisės aktai ir Fondo valdytojas negali savarankiškai priimti sprendimų dėl papildomo finansavimo iš minėtų šaltinių. Todėl siūlytina atitinkami patikslinti Nuostatų projekto 20 punktą.	VKFĮ 3 str. 2 d. nustatyta, kad Fondo tikslai: 1) finansuoti valstybinės reikšmės kelių atkūrimą (rekonstrukciją, kapitalinį remontą); 2) finansuoti valstybinės reikšmės kelių pritaikymą valstybės gynybiniais pajėgumams ir civilinei saugai stiprinti; 3) finansuoti valstybinės reikšmės aplinkkelių tiesimą . Nėra aišku, kodėl tas pats kelias (aplinkkelis) negali būti tiesiamas iš kelių skirtingų finansavimo šaltinių, pvz., KPPP, Fondo ir ES lėšomis.
	13. Finansų ministerijos nuomone, tikslinga, kad Susisiekimo ministerija įvertintų Fondo lėšų panaudojimo procesų atitiktį SVM nuostatoms bei jų sąsają su pažangos priemone „Gerinti susisiekimą kelių transportu“, siekiant užtikrinti nuoseklų planavimo ir finansavimo procesų integravimą.	Neatsižvelgta. Siekis užtikrinti nuoseklų planavimo ir finansavimo procesų integravimą suprantamas. Tačiau atkreipiame dėmesį, kad Finansų ministerijos pastaba iš esmės yra ne dėl teisės akto projekto turinio (Fondo nuostatų), o siūlymas Susisiekimo ministerijai atlikti tam tikrus veiksmus ateityje. Strateginio planavimo ir finansavimo procesų integravimą Susisiekimo ministerija užtikrina per kitus mechanizmus (pvz., ministerijos strateginį veiklos planą, metines veiklos ataskaitas).
Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės 2025-12-05 išvada Nr. NV-2854	25. Nuostatų 26 p. nustatoma, kad laikinai laisvos Fondo lėšos, kurias sudaro Įstatymo 5 str.1 d. 7 p. nurodytos lėšos, gali būti investuojamos <i>vadovaujantis finansų ministro tvirtinamu</i> laikinai laisvų lėšų investavimo tvarkos aprašu. Atsižvelgiant į tai, kad remiantis Įstatymo 4 str. 6 p., tokių Fondo lėšų investavimo tvarką turi nustatyti Nuostatai, paminėta 26 p. nuostata nedera su Įstatymu, todėl tikslintina ir Nuostatai pildyti atitinkamu reguliavimu.	Atsižvelgta iš dalies. Laikinai laisvų lėšų investavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2023 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-180 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo įgyvendinimo“ nustato laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių , įstaigų tvarkomose sąskaitose laikinai nenaudojamų lėšų ir kitų teisės aktuose nurodytų finansų ministro nustatyta tvarka investuotinių laikinai laisvų lėšų investavimo tvarką . Kadangi Fondas yra valstybės pinigų fondas, skirtas valstybės piniginiams ištekliams, kuriais užtikrinami prioritetiniai valstybinės reikšmės kelių atkūrimo, aplinkkelių tiesimo ir kelių pritaikymo valstybės gynybiniais pajėgumams ir civilinei saugai stiprinti poreikiai, kaupiti , atsižvelgiant į tai, visiškai naujos laikinai laisvų Fondo lėšų investavimo tvarkos nustatymas Nuostatuose nėra tikslingas. Susisiekimo ministerija iki 2026 m. gegužės 1 d. Vyriausybei pateiks Valstybinio kelių fondo įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo bus siekiama nustatyti, kad laikinai laisvų Fondo lėšų investavimo tvarka nustatoma ne Nuostatuose, o Vyriausybės įgaliotos institucijos tvarkoje.
